

NOWY CZAS

KATOWICE
Miejskiego nr. 8
Telefon 745-48 -- P. K. O. Nr. 300277

10 Gr

Reprezentacje:
Cieszyn, Rynek
Bielsko, Kolejowa 11
Sosnowiec, Będzińska
Rybnik -- Król. Huta
Tarn. Góry -- Lubliniec

Pogrzeb Poincarego Zgromadził u trumny cały naród

„Odeszło światło siły niezwykłej“

PARYŻ, 20. 10. Pogrzeb wielkiego syna republiki francuskiej Rajmunda Poincarego stanowił olbrzymią manifestację, w której uczestniczyło całe społeczeństwo. Przed Panteonem gdzie znajdowała się okryta trójbarwnym narodowym sztandarem trumna ze zwłokami, zeli się wszyscy przedstawiciele nauki, ciał ustawodawczych, kapituła Legii Honorowej, delegacje ze wszystkich stron kraju oraz zagranicy i przedstawiciele rządów wszystkich akredytowanych w Paryżu przez swych pełnomocników państw.

Na wzniesieniu przed Panteonem, na tle lazu sztandarów zajęła rodzina Zmarłego, oraz ciało dyplomatyczne.

O godz. 11-tej przybywa poprzedzany motocyklami policyjnymi prezydent republiki, Lebrun. W chwili później zostaje wyniesiona z Panteonu trumna i ustawiona na katafalku.

Po odegraniu przez orkiestrę marsza żałobnego, natrybnie wstąpił premier Doumergue, który wygłosił jedyną mowę żałobną.

Smierć Poincarego, uderzyła Francję w samo serce. Wraz z nim odeszło światło niezwykłej siły.

Premier Doumergue przeszedł w swej mowie wszystkie ciężkie chwile Francji, w których zmarły prawdziwą swą wielkość. Jego kanony życiowe, powinny się stać przykazaniami dla całego narodu.

Zwracając się do wdowy po Zmarłym, mówca zakończył:

— Pani, która ma zaszczyt nosić nazwisko

Zmarłego, ajwierniesz Jego towarzyszką, zechce przyjąć od całego narodu, pogrążonego w smutku, wyrazy najgłębszego współczucia i żalu.

Po długotrwałej defiladzie, trumnę ułożono na lawecie, poczem uformował się olbrzymi

kondukt żałobny, który ruszył na nabożeństwo w katedrze Notre Dame. W drodze zatrzymał się dwukrotnie. Raz w jednodominutowym milczeniu na moście św. Michała, drugi raz na miejscu przed katedrą, skąd rozchodzi się droga na cztery krańce.

Do katedry trumnę wnieśli na barkach najbliżsi przyjaciele Zmarłego.

Po nabożeństwie, wśród bicia dzwonów we wszystkich świątyniach, umieszczono trumnę oraz wieńce w samochodach, które zawiozła zwłoki do grobowców rodzinnych w Nubecourt.

Następstwa wizyty Goemboesa

przez niemieckie i francuskie okulary

WARSZAWA, 20. 10. Prezes Rady Ministrów Węgier Juliusz Goemboes, który przybył w piątek wieczorem do stolicy w towarzystwie posła węgierskiego w Warszawie Matouski złożył w sobotę przed południem wizy-

ty prezesowi Rady Ministrów Kozłowskiemu, min. spraw zagr. Beckowi, a następnie pierwszemu wiceministrowi spraw wojskowych gen. Kasprzyckiemu.

O godz. 12.45 premier Goemboes złożył

wieniec na grobie Nieznanego Żołnierza w obecności wicemin. spr. wojsk. gen. Kasprzyckiego, posła węgierskiego Matouski, wyższych urzędników M. S. Z. i t. d. W chwili składania wieńca orkiestra odegrała hymny państwowe węgierski i polski.

Prasa niemiecka snuje wprost fantazyjne wagi na temat wizyty premiera węgierskiego w Polsce.

Wizyta Goemboesa w Warszawie nie pozostanie bez wpływu na dalsze ukształtowanie się polityki środkowo- i wschodnio-europejskiej — twierdzi „Voelkischer Beobachter“. Polska i Węgry nie mają bowiem i nie miały żadnych sprzecznych interesów politycznych z sobą, przeciwnie, po obu stronach istnieje życzenie wspólnej granicy — insynuuje Polsce dalej wspomniany dziennik.

Korespondent „Berliner Tageblatt“ z Budapesztu, omawiając wizytę Goemboesa w Warszawie, twierdzi, że cała prasa węgierska widzi już kontury zarysowującego się nowego bloku państw od morza Północnego do morza Śródziemnego.

Zarówno zaś „Temps“ jak i „Journal des Debats“ wyrażają niezadowolone pewnych kół politycznych we Francji, że spotkanie polsko-węgierskie dochodzi do skutku w chwili najmniej stosownej. Obydwa pisma wyrażają wiarę w zdrowy instynkt polityki polskiej i zarzucają prasie węgierskiej, że usiłuje nadać wizycie warszawskiej charakter wrogi w stosunku do Czechosłowacji. Korespondent „Havas“ donosi z Budapesztu, że Węgry mają nadzieję, że w czasie wizyty warszawskiej dojdzie do zawarcia umowy handlowej z Polską. Węgry liczą w szczególności na zbyt w Polsce swoich win wzamian za węgiel Polski.

Złodziej zdewaluowanych milionów

po latach w ręku policji

Policja katowicka przytrzymała w Katowicach na dworcu 32-letniego Maurycego Goldsztajna z Krakowa, obecnie zam. czasowo w W. Hajdukach, przy ul. Krakowskiej 31, którego policja krakowska do tej pory poszukiwała od 11 lat za kradzież skór, wartości 280.000.000 marek polskich na szkodę nieja-

kiego Szedlera z Krakowa. Kradzież popełniono jeszcze w 1923 r.

Jak się okazało, Goldsztajn był już raz karany za ciężki uraz cielesny wyrokiem Sądu Grodzkiego w Katowicach, lecz mimo to obecnie policja zorientowała się, że G. jest identycznym z poszukiwanym od tylu lat złodziejem krakowskim.

Niemal wszyscy zamachowcy uwięzieni

Władze włoskie odmawiają wszelkich informacji

TURYŃ, 20. 10. W związku z aresztowaniem dr. Pawelica i Kwaternika przybył tu inspektor policji francuskiej. Inspektor francuski nie mógł jednak zaznajomić się z rezultatami śledztwa, ani też sam zbadać aresztowanych, gdyż obowiązujące formalności międzynarodowe nie zostały jeszcze załatwione. Policja włoska zapewniła jednak inspektora francuskiego, że dwaj aresztowani terroryści posiadają wszystkie cechy charakterystyczne, odpowiadające opisowi zewnętrznemu dr. Pawelica i Kwaternika.

PARYŻ, 20. 10. Po zatrzymaniu w Turynie przez policję włoską dr. Pawelica i Kwaternika, należy stwierdzić, że prawie wszyscy organizatorzy i wykonawcy zamachu marsylijskiego znaleźli się w rękach organów bezpieczeństwa. Poszukują jedynie przyjaciółki Kwaternika, która towarzyszyła zamachowcom w Aix, Marsylii i w Paryżu, Mariji Vondraczek vel Vudrow. Pozostaje ona dotychczas na wolności, ale policja utrzymuje, że aresztowanie

jej jest kwestią najbliższych dni. Stwierdzenie prawdziwych nazwisk zamachowców i spradzenie ich zeznań jest już prawie ukończony. Obecnie należy oczekiwać konfrontacji wykonawców zamachu z inspiratorami. Jak wiadomo, ci ostatni w dalszym ciągu zaprzeczają zeznaniom Pospiszila i Rajticza. Władze włoskie nie udzielają żadnych informacji w sprawie aresztowanych Pawelica i Kwaternika.

W każdym razie organizacja, która dokonała zamachu, jest obecnie dokładnie znana.

Szefami jej byli: Pawelic i Kwaternik vel Kramer, a także Perczec. Ten ostatni dotychczas ukrywa się przed policją. Do grupy wykonawców należeli: Kaleman - Georgjew-Czarnoziemskij, zabójca króla, Mio Krai Malny, Pospiszil oraz Rajticz. Wreszcie za współpracowników grupy uważać należy Marię Vondraczek, niejakiemu Mio Bzika oraz tajemniczego X, który odwiedzał Marię Vondraczek w Paryżu.

Ta trójka pozostaje jeszcze na wolności.

Co zgubiło Malny'ego?

Zbyt hojnie rozdzielał napiwki

Wspólnik zamachowca marsylijskiego, Malny został — jak doniosły depesze — zaaresztowany w Melun. Zdradził go... hojny napiwek. W jednej z małych kawiarni miejscow-

ych Malny zapłacił za kufel piwa 2 i pół franka, podczas gdy należało się pół franka.

Szczodry napiwek, równy poczwórnej wartości piwa, wydał się podejrzany kelnerowi,

który zabawił się w detektywa i zawiadomił policję.

Już nie pierwszy raz potknął się Malny o... napiwek. W ubiegłym tygodniu zostawił on swój rewolwer i teczkę w dworcowym bufecie, gdzie zapłacił 4 franki za jednofrankowy napój. Kelner podszedł do telefonu, a Malny — zwyższywszy widać niebezpieczeństwo — co rychlej opuścił dworzec, zapominając rewolweru.

Malny miał przy sobie 700 franków i — jak pisze jeden z dzienników paryskich — byłby jeszcze prawdopodobnie na wolności, gdyby... racjonalnie rozdzielał napiwki.

Hojne bowiem nadatki należą już w Paryżu do bezwzględności: „Królewskie napiwki minęły bezpowrotnie“ — jak mówią ze smutkiem paryscy szoferzy.

Tylko w nocnych lokalach utrzymały się szczodre napiwki. Za dnia zaś trzeb być ostrożnym! Parwz zheldniał

Orgje w oddziale hitlerowskiego pisma

Kierownik Koenig sprzeniewierzył kilka tys. złotych

Afera zostanie załatwiona w rodzinie?

Many do znanotowania nowy skandalik w obozie niemieckim. Wykryto mianowicie przy kontroli ksiąg, że kierownik „Nationalsozialistische Ostfront“, którego biura mieszczą się przy ul. Wojewódzkiej, Herbert Koenig, sprzeniewierzył kilka tysięcy złotych. Badanie ujawniło, że Koenig urządził so-

bie z biur „Nationalsozialistische Ostfront“ prawdziwy lupanar i wyprawiał tam nieprawdopodobne orgje.

Na miejsce skompromitowanego Koeniga mianowano kierownikiem współpracownika „Kattowitzer Zeitung“ Harry'ego Wieczorka. Nic nam dotąd nie jest wiadomo, by zain-

teresowane, czyżby niemieckie żony z tej afery właściwie, użytek i skierowały do prokuratora.

Przytupiszczanie cała sprawa zostanie załatwiona w rodzinie.

ŚMIEJMY SIĘ!...

PAMIĘTNIK TURYSTKI. Romans żony aptekarza.

Poniedziałek. Wreszcie przyjechałam do Wenecji po 4 latach oszczędzania pieniędzy. Byłam w Akademii, miał mój Henryk, przeczyszczy w domu a tużin książek, sypani dziesiątkami imion: Tycjan, Pintorello, Carpaccio... Nie mogłam ich nawet zapamiętać. Było mi smutno.

Wtorek. Właściwie, już wczoraj zauważyłam go w Akademii; jest bardzo bardzo eleganckim mężczyzną.

Ody spojrział na mnie, oczy jego mówiły: — Tyś piękniejsza, niż te wyrzeźbione kobiety.

Sroda. To nie przypadek, trzy razy spotkałam się na drodze. Ostatni raz zauważyłam go siedzącego w gondoli, kierowanej przez 4 wiosłarzy. Długo patrzył na mnie. W Wenecji już nie jest tak nudno.

Czwartek. Powinniśmy już wrócić parostatkiem na Piacette. Tłum ludzi oczekiwał na mały statek. Dziwnym zbiegiem okoliczności, w momencie, gdy stateczek podpłynął, tłoczący się pasażerowie rozdzielili mnie z Henrykiem, który zdażył już odpłynąć bez mnie, byłam więc w strachu. — Signora — rozległ się nagle męski głos nad moim uchem i ogarnęła męska ręka, dotknęła mojego zaklepek. — Za 10 minut przyjdzie drugi parostatek, i pani spotka swego małżonka w najbliższej przystani, gdzie będzie na pania czekał! — 10 minut przeleciało jak okamgnienie... Elegant przedstawił mi się: książę Sanseverino! O, Boże! Jaka lekomyślnością wionie Wenecja. — Jak mogłam mu przyrzec, że będę następnego dnia w kościele św. Stefana? I wszystko to w dziesięć minut! Nie, to trwało chyba, dłużej, gdyż Henryk gniewał się na mnie, że tak długo nie wracałam. Powinnam być jutro w kościele, chociażby dlatego, żeby oddać mu 50 cent., które książę zapłacił za mnie przewożąc mnie na parostatku do domu.

Piątek. Młody książę odprawiał Mazerę w kościele św. Stefana. Staralam się moim głosem, ale myśli moje uciekały do siedzącego obok mnie księcia, któremu oddałam 50 cent., a kiedy zbierali ofiary, wyjął, zdaje się, złotą monetę i rzucił na talerz. Zapomniałam dodać, że inni mają Dante, lecz matka pieściliwie woła na niego: Dantinello. Dantinello prosił, abym mu coś o sobie opowiedziałam. Ironia losu! Co mu opowiedzieć? że mąż mój jest aptekarzem w małym miasteczku, że nazywa się Henryk Tiedeman... Nie, nie, nie, nie opowiadałam. Mam wrażenie, że zrozumiał, o co chodzi i sam począł mówić: — Ja ubóstwiam Austriaczki, po prostu błyszczą, chyba, bardziej, niż prośnię włoskiego słońca! Henryk mówił mi wczoraj, abym wymyślała włosy spirysem kamforowym, gdyż wyglądają po prostu. — Dantinello ma do mnie grzeczną prośbę, abym choć jeden raz przeszła się z nim po salach jego pałacu i posiedziała choć z 5 minut w loggio jego matki. Dzisiaj „zaboli” mnie głowa, Henryk nam pójdzie się kąpać na Lido... Serce bięło i trzepocze się. Mimo wszystko, jakaś niewidzialna siła ciągnie mnie do pałacu księcia Sanseverino, do fotelu

starej księżny.

Wspomnienia o tych chwilach zawiozę z sobą do Heimsberbach. Głęboko w duszy słyszę jednak przestrzegający mnie głos: — We dwoje, w salach pałacu... — Oczy pięknego Włocha błyszczą, niby dwa czarne brylanty, a jego czerwone warzywa... Lecz ja i tak idę.

Niedziela. Było to wczoraj, w sobotę... Henryk wziął gondolę, jedziemy do pałacu Vendromini. W Baedekerze czytaliśmy, że to jest godne obejrzenia. Co mogę w nim zobaczyć ładniejszego po wczorajszym? 10 turystów stało już pod drzwiami. Wyszedł ku nam solidny starzec z bokobrodami, to — kamerdy-

ner, który uklonił się uprzejmie i poprowadził nas przez trzy sale. Wszystko znam. Służący otworzył drzwi do czwartej sali. Stał tam człowiek w libe rji lokaja i wycierał podłogę. Obejrzał się... Nie mogłam zrozumieć... Nagle czuję, że tracę świadomość. — Wody! krzyknął mój mąż. Zanieśli mnie na rękach do łódki. Za nami kroczył Dantinello w fartuchu, niosąc moją torebkę i parasolkę. Henryk wsunął mi w rękę monetę. „Książę” uklonił się i szyderczo powie dział, patrząc nachalnie na Henryka: — Żałuję, że pani nie zanieśli do loggio starej księżny, tam stoi wygodny fotel... — Roześmiał się głośno i po grubiafsku. Widziałam błyszczące białą jego zęby... Pragnęłam tylko umrzeć. J. K.

Materiał na żonę. Przyjacielskie nieporozumienie.

Dwaj studenci Boles i Józek byli serdecznymi przyjaciółmi. Mieszkali tak, jak to studenci — na kawalerce oczywiście. Boles miał narzeczoną, coś piątą skolei. Józek kobietami gardził. Wczoraj Bolek wpadł do pokoju, jak bomba, wrzeszcząc na całe gardło: — Józek! Jest list od Feluni! Posłuchaj, co te kochane kobiece pisze! — Ależ z przyjemnością — mruknął przyjaciel zajęty właśnie reperowaniem i czyszczeniem cygarniczki. Bolek zaczął czytać nagłos: „Mój najdroższy! Pamiętaj, jak byłeś ostatnim razem u nas, jaka byłam wówczas... — Zatkana — rzekł do siebie Józek, oglądając pod światło, cygarniczkę.

— Szczęśliwa, a tyś mi wtedy mówił, że jestem...
— O, porządnie zanieczyszczona — zaopiniował o cygarniczkę Józek.
— piękna i że...
— Trzeba będzie ją przeczyszczyć ko- niecznie — mruknął przyjaciel Boleka.
— mnie kochasz i kochać zawsze będziesz. Wiedz, że ile razy przyjdiesz do nas, to potem nocami i dniami...
— Śmierdzi jak licho nikotyna — mówił do siebie Józek, nie słuchając treści listu, a Bolek czytał dalej zapamiętale.
...myśle tylko wyłącznie, o tobie. Pamiętaj, gdyś mnie pierwszy raz chciał pocałować, zawołałam wtedy:...
— Nareszcie! — rzekł Józek, przedmuchiwszy cygarniczkę.
...„Daj pokój”, bo jeszcze kto zobaczy!” Lecz dziś żałuję tego i tęsknie za twymi pocałunkami i chociaż jestem...
— Ho, ho peknęta! — rzucił się Józek o cygarniczkę.
...rzadko kiedy sama w domu, to jednak, proszę cię, przyjdź do mnie, przyjdź koniecznie, powiem ci wówczas...
— Nie wezmę już chyba tego świstka do ust — rzekł do siebie Józek.
...co powiedziała mama o tobie. Tym czasem pa, czekam twoja Felcia”.

Upośledzenie płci brzydkiej. Ratunek w opresji.

Są schroniska dla kobiet, towarzystwa opieki nad kobietami, nad matkami, nad dziewczętami i wdowami, ale o opiece nad bezbronnym mężczyzną jeszcze nikt nie pomyślał.

Gdzie się ma schronić prześladowany mężczyzna, gdzie ma się ukryć przed pościgiem rozjuszonej niewiasty.

Zdawałoby się, że takiej instytucji nie ma a jednak...

Pan Teodor małutki, wąty człowiek, i jego żona Eulajja potężnie zbudowana nie wiasta, siedzą w ogrodzie.

Pan Teodor spogląda na przechodzącą zgrabną niewiastę i wdycha. Pani Eulajja marszczy groźnie brwi.

— Czego wdychasz?

— Łalciu! To już nawet westchnąć nie wolno?

— Wdychać możesz. Ale nie na widok cudzych nóg.

Pan Teodor patrzy na berylowane nogi żony.

— Na widok twoich też wdycham.

Twarz pani Eulajji zalewa purpura.

— „Też?” Ty stary rozpustnik! Ty „ko” na widok moich możesz wdychać. Masz!

Trzask. Pan Teodor obwyta się za półczek.

— Łalciu! Za co?!

— Za brudne myśli.

— Bijesz mnie i bijesz! Ze wódka czy sta, że myśli brudne! Już wytrzymać nie mogę. Jeżeli mnie jeszcze raz uderzysz, ucieknę do ojca.

— Cooo?! Grozisz?!

Ręka z parasolką unosi się do góry. Ale pan Teodor nie czeka. Rzuci się do ucieczki. Pani Kałcia za nim.

Nierówne źrenice Ekspertyza psychiatrów.

Reporter jednego z dzienników notuje wesołe refleksje jakie nasunęła mu rozprawa w jednym z sądów. Jako oskarżony stawał osobnik, który wykrecał żarówki z klatek schodowych. Ponieważ sąd miał wątpliwości co do jego stanu umysłowego, poddano go badaniom psychiatrów, których ekspertyza twierdziła, że wykazuje on wyraźne objawy organiczne go zwrodnienia. Objawami temi są m. in.: odstające uszy, asymetryczność źrenic, z których lewa jest bardziej rozszerzona i mało reaguje na światło, siłność dłoni i bardzo słaba orientacja w czasie. W tem miejscu oddajemy głos reporterowi: Podnoszę wzrok z nad mego notesu sprawozdawcy sądowego, rozglądam się po sali i nagle widzę, że stojący przy drzwiach posterunkowy ma wybitnie odstające uszy i

Upośledzenie płci brzydkiej. Ratunek w opresji.

— Gdzie się schronić? — myśli rozpaczyliwie pan Teodor — Ona mnie dogoni. wszędzie mnie złapie!.. Czyż niema dla nas mężczyzn ratunku?

Nagle twarz pana Teodora się rozjaśnia.

— Jest ratunek, jest! — szepcze radośnie i jak burza wpada do ukrytego wśród drzew samotnego doinku z napisem „Dla panów”.

— Wszystko zajęte. — Oświadcza mu dozorczyń.

— Nic, nic... Postoję w korytarzu... — sapie ciężko pan Teodor i, nie panując nad sobą, rzuca się dozorczyni na szyję.

— Co się panu stało?

— Nic, nic... Z wdzięczności... To prze cież jedyną miejscę wyłącznie dla mężczyzny jedyny nasz ratunek... Tu już Łalcia nie ośmieli się wejść. To tylko dla nas, tylko dla nas!.. A przez chwilę myślałem, że świat o nas zapomniał.

Chcieli ostrzec, — że drzwi niezamknięte. Wielbicie „landshaftów”.

— Nie mnie tak nie nastraja poetycznie, jak „landshaft” — rzekł pewien młody dzieńiec do drugiego, wchodząc do cudzego mieszkania.

Na szczęście właśnie spostrzegli obaj wiszący ładny obraz.

— Landshaft!

— Wiadomo — potwierdził kolega — ewentualna racja. Można wziąć „baz gro”.

Chcieli ostrzec, — że drzwi niezamknięte. Wielbicie „landshaftów”.

— Także samo jenszy landszaft po przeciwniej stronie.

— Całkiem zgrabnie będzie pasował do worka — ocenili zgodnie fachowo i technicznie, obaj zgadzając się, że dzieło sztuki malarskiej, chociaż jest bylejakie, należy mieć „w należytych szacunkach”.

Z tego powodu, żeby się rami „nie uszkodziły”, owinęli zdjęte obrazy sukienkami, paltami itp. rzeczami, nie zapominając o przypadkowo znalezionych „drobnych” na ogólną sumę (wraz z biżuterją) 500 zł.

Niewiadomo tylko, co ich podkusiło, że resztkę rzeczy i mebli zniszczyli w iście szatański sposób.

Po dokonaniu swego występku czy nu ulotnili się. Jednak na szosie idąca Borek Sabina spostrzegła u jednego z nich swoją sukienkę, wyglądającą niedyskretnie z pod źle dowiązanego paltarodzanej ciotki.

Domyślając się wizyty nieproszonych gości, wskazała ich policjantowi, lecz dwaj złodziejaskowie, dzięki szybkości nóg.

poprostu zwiali.

Policji udało się przyłapać ich i skierować do sądu.

Na rozprawie obaj solennie zapewniali, że wstąpili jedynie ostrzec właścicieli, że drzwi są niedomknięte.

Sąd dałby może wiarę tym wynurzeniom, gdyby nie drobna okoliczność — Obydwaj byli już kilkakrotnie karani za podobne sprawy.

Ta napozór „drobna okoliczność”, wystarczyła, żeby sąd skazał Ligawę i Zaiawę po 2 lata więzienia.

Żołnierz japoński śpiewa swój hymn tylko w galowym mundurze

Pewien oficer cudzoziemski w swych wspomnieniach z okresu stage'u w wojsku francuskim przytacza opowiadanie zawierające momenty niezwykle charakterystyczne dla morale siły zbrojnej cesarstwa „Wschodzącego słońca”.
W paryskim „rapidzie”, biegnącym w kierunku Chalons sur Marne, duży przedział pierwszej klasy jest zapełniony różnobarwną grupą cudzoziemskich oficerów. Studjują w francuskich szkołach wojskowych, aby swym własnym wojskom przynieść

zdobycze wiedzy francuskiej. Obecnie jadą na wielkie ćwiczenia szkół wojskowych, które mają się odbyć pod miasteczkiem Mailli le Camp.

W przedziale są Finowie, Szwed, Irlandczyk, Litwin, Czesi, Francuzi i Japończyk. Wesołe twarze i głośne rozmowy świadczą o dobrym nastroju. Opowiadano rozmaite przygody wojenne, obliczone głównie na podziw tych, którzy sami nie brali udziału w walce, porównywano własne metody technicznego wyszkolenia z francuskimi i t. d. Można było odnieść wrażenie, że prawie powszechnie zwraca się główna uwaga na ulepszenie technicznego zapoznania wojska, zaniedbując w pewnej mierze jego ducha.

Tylko Japończyk przytaczał fakty niezbitnie dowodzące, że w wojsku japońskim duch jest pielęgnowany

narówni z techniką. Oba są nierozłączne i niepodzielne. Wskazywano np., że tak częste ćwiczenia połowe zazwyczaj poza uzyskaniem sprawności technicznej, pozbawione są specjalnego ideowego podkładu. Japończyk potrafił i tym ćwiczeniem nadać głęboki sens ideowy. Oficer japoński opowiadał, że ćwiczenia połowe, nawet w najmniejszych jednostkach, zawsze poprzedzane są pytaniem: „W której stronie świata znajdują się nieprzyjaciele Japonii?”. Zapytani odpowiadają: „Na Zachodzie (Rosja) lub na wschodzie (Ameryka)”. Gdy tak żołnierze uświadamia sobie, z której strony należy oczekiwać nieprzyjaciela, rozpoczynają się ćwiczenia w terenie które zawsze są prowadzone w kierunku wschodnio-zachodnim, nigdy inaczej. Tak więc żołnierz japoński stale ma poczucie, że przygotowuje się do walki

z realnym wrogiem swego kraju.

Wreszcie rozmowa z tematów wojskowych przeszła na bardziej ogólne przedmioty, na sztukę poszczególnych narodów, muzykę, śpiew. Rozpoczęły się mniej lub więcej udatne popisy piosenkami ludowymi swych narodów. Wreszcie rzucano myśl porównania hymnów narodowych wszystkich reprezentowanych nacji.

Zaśpiewał swój hymn Szwed, zaśpiewał Litwin, Irlandczyk, Czesi. Słuchano z oznakami szacunku dla narodu, którego hymn wykonywano. Wreszcie przyszła kolej na Japończyka. Wszystkie oczy

zwróciły się na niego. Ciemnonoki, smagły oficer był mocno poruszony. Wreszcie powstał i rzekł: „Panowie, byłbym doprawdy szczęśliwy, gdybym mógł zaśpiewać wam nasz cesarski hymn, aczkolwiek sędzę, że nie podobałaby się wam jego mało dźwięczna melodia. Lecz nie mogę go śpiewać, ponieważ nie jestem w mundurze galowym. Żołnierz japoński śpiewa swój hymn tylko w stroju uroczystym”. Potem usiadł i zamilkł.

Te słowa oficera japońskiego wywarły na wszystkich obecnych niezwykle silne wrażenie.

Czuli się jakby przygnębieni tym dowodem ducha, jakim przepełniony jest wiel-

ki naród na Dalekim Wschodzie. Wesoły nastrój przeminął. Wielu pogrążyło się w poważnym zamyśleniu.

Ostatnie wypadki na Dalekim Wschodzie często przypominały mi to drobne zdarzenie, które, jak mi się zdaje, najlepiej tłumaczy, dlaczego sztandar japoński zwycięsko powiewa na azjatyckim wybrzeżu Oceanu Spokojnego.

I panowie także poprawiają cerę policzków.

Do tej pory zakłady kosmetyczne, mające na celu utrzymanie piękności twarzy i ciała, były przywilejem wyłącznie kobiecym.

Obecnie w Londynie powstał szereg salonów kosmetycznych dla panów.

Panowie wygładzają sobie zmarszczenia na czole— usuwają brzozy koło ust,

poprawiają cerę policzków. Przeważnie są to aktorzy filmowi.

śpiewacy operowi lub zawodowi tancerze, ale nie brak także i przedstawicieli innych zawodów.

Właściciele takich męskich zakładów kosmetycznych skarżą się na swą klientelę, że nie ma ona cierpliwości do przestrzegania zabiegów i że przeważnie woli jeden zabieg chirurgiczny od wykonywania w domu codziennych masażów, wcierań kremu itp.

Tajemnice bieguna południowego. Samolotem i saniami do nieznanych ziem. Dwie nowe ekspedycje.

Od 30 do 40 lat liczne ekspedycje badały biegun południowy, nie zdołały jednak przenieść

tajemnicy jego geografii.

Niektóre z tych problemów dotyczą struktury skorupy ziemskiej i dlatego mają wielkie znaczenie dla nauki. Dwie ekspedycje tegoroczne, ekspedycja admirała Byrda i ekspedycja „British Graham Land” pod kierownictwem M. J. Rymilla, która wyruszy niebawem, przyczynią się może do wyświeślenia zagadkowych dotąd kwestyj. Z końcem wieku 19-tego ustalono, że biegun poł-

dniowy jest otoczony kontynentem, a dzięki odważnym badaczom stwierdzono wiele szczegółów, dotyczących układu tej ziemi.

Wiadomo, że biegun południowy jest wyżyną, pokrytą lodami, której zbocza spadają masą starych skał do oceanów Atlantyckiego i Indyjskiego, natomiast skały od strony oceanu Spokojnego są pochodzenia świeższego.

Chodzi o pogodzenie dwu tych różnych formacji. Struktura wyżyny jest analogiczna do tego, co się widzi w Afryce lub zachodniej Australii, nato-

miast skały drugiego zbocza posiadają tę samą formację, co Andy i południowa Ameryka. Większa część wybrzeży bieguna południowego nie jest znana, i nie mamy dokładnych wiadomości o punktach, w których obie te formacje schodzą się lub są rozdzielone morzem pokrytym lodami.

Chodziłoby więc ogólnie o zbadanie, czy kontynent bieguna południowego utworzony jest z dwóch wielkich obszarów, z których jedna rozpościera się od ziemi Coats do morza Weddella, poprzez ziemie Enderby i Victoria aż do morza Rossa, gdy natomiast druga, mniejsza, częściowo zalana wodą i poszarpana, graniczy z oceanem Spokojnym, ziemią Grahama, przez wyspy Aleksandra i Charchota aż do ziemi Edwarda VII. i Marii Byrd, na krańcu wschodnim morza Rossa.

Nie zdołano odpowiedzieć na to pytanie, ponieważ część południ.-zachodnia morza Weddella i wybrzeże od strony oceanu Spokojnego

są niedostępne dla okrętów.

Próby „Scotti” w roku 1902, „Deutschland” w roku 1912 i „Endurance” w roku 1915 spełzyły na niczym. Inne okręty usiłowały dostać się do południowej ziemi od strony oceanu Spokojnego, lecz napróżno.

Problem ten będzie obecnie przedmiotem badania z dwu stron.

Ekspedycja Byrda zamierza udać się z swojej bazy na morzu Rossa w kierunku południowym i południowo-wschodnim, do miejsc, gdzie Amundsen widział podobno przed 20 laty ziemię. Przypuszczają jednak, że atak od strony ziemi Grahama będzie owocniejszy. Ekspedycja Rymilla ma zamiar przemierzać na wybrzeżu zachodnim ziemi Grahama, stamtąd uda się samolotem wzdłuż morza Weddella aż do zapory lodowej Fichnera, odkrytej w roku 1912. Następnie w ciągu lata 1935 uda się saniami, zaprzężonymi w psy, aż do nieznanego zachodu bieguna.

Wyprawa ta będzie bardzo ciekawa, skoro konfiguracja lądu i morze będzie ściśle ustalona w czasie lotów, projektowanych przez Ellswortha. Ellsworth zamierza rozpocząć lot w listopadzie przyszłego roku z bazy admirała Byrda.

Ten nieprzerwany lot długości 4.500 kilometrów pozwoli zbadać ogólne ukształtowanie się tej okolicy, lecz zbadanie szczegółów nastąpi dopiero podczas wyprawy saniami.

W ten sposób ekspedycja ta posłuży wac się będzie zarówno nowoczesnym samolotem jak psami dawnych badaczy bieguna. Jak obliczają, koszt wyprawy Rymilla nie przekroczy sumy

15.000 funtów szterlingów.

to znaczy 10 razy mniej niż niektóre poprzednie wyprawy. Oszczędność zawdzięcza wyprawa temu, że jej 14 członków tworzyć będzie jednocześnie załogę trójmasztorca „Penola”, zaopatrzonego w 2 motory Diesla o 50 HP.

Dlaczego wyginęły mamuty? Ani głód, ani katastrofy nie zabiły olbrzymów.

Praojcem słońca w czasach przedhistorycznych był mamut. O jego olbrzymich rozmiarach daje takie wyobrażenie okoliczności, że jego kły wystające

miały długość 7 m.

Olbrzymi ten słoń, który w epoce lodowej rozpowszechniony był w Europie środkowej, znajduje się w zamarznętej ziemi syberyjskiej zachowany w całości i daje nam możliwość studjowania jego wyglądu i sposobu życia. Kiedy zaludniły się lodowate okoliczności Alaski poszukiwaczami złota, zaczęły dochodzić wiadomości, że ludność tamtejsza karmi psy mrożonym mięsem, jakie znajduje w ziemi. Muzeum przyrodnicze w Nowym Jorku zaczęło badać tę sprawę i stwierdziło, że zachodzą tu nie tylko olbrzymie szczątki mamuta, lecz także innych olbrzymów przedhistorycznych, jak bizon, łos i niedźwiedź jaskiniowy. Kiedy poszukiwacze złota w łecie puszczają silny prąd wody na mur podziemny, wydobywają się z niego

liczne kości i zęby.

Według zestawień naukowych mamut rozpowszechniony był od granic Hiszpanji

przez całą Europę i Azję środkową do Alaski i żył w olbrzymich stadach.

Jakie były przyczyny wymarcia tych olbrzymów niewiadomo. Klimat w północnej Syberji pozostał mniej więcej ten sam. Resztki roślin, znalezione w żołądkach, świadczą, że miał on pożywienia roślinnego pod dostatkiem. Znalezione w ziemi zwierzęta zmarły z głodu, lecz mają wygląd zwierząt

dobrze odżywianych.

Przyczyną wyginięcia mamuta nie mogły być też katastrofy. Także człowiek przedhistoryczny z jego pierwotną bronią nie mógł wytepić tych olbrzymów. Przypuszczając zatem należy, że nie zewnętrzne przyczyny stały się powodem wymarcia mamuta, lecz że wyginął on wskutek zwyrodnienia, że się przeżył, jak też inne odmiany zwierząt przedhistorycznych. Niektóre objaśnienia, jak nadmierne zakrzywienie kłów, które tem samem stały się bezużytecznymi i inne zdołano stwierdzić. Poza tem wyginięcie olbrzymów przedhistorycznych jest jeszcze dzisiaj niewyjaśnioną tajemnicą.

Czy wolno spać w teatrze? Ciekawy proces w Budapeszcie.

Na pytanie powyższe odpowie wkrótce sąd w Budapeszcie, do którego wpłynęła skarga, wytoczona przeciwko teatrowi stołecznemu przez mieszkankę stolicy, nazwiskiem Istwan Csoty. Kilka dni temu pan ten udał się był do teatru na przedstawienie wieczorne. W drugim akcie, bądź spowodu, że sztuka odegrana

wydała mu się nudna,

bądź też spowodu znużenia, zasnął głębokim snem na swym fotelu. Aktor, grający główną rolę, gdy tylko spostrzegł śpiącego widza, przestał grać i zażądał by śpiocia wyproszono z teatru, gdyż jego zachowanie się ubliża sztuce i jej adeptom. Bileterzy wynieśli Csotyiego z sali przemocą. Gość jednak zaczął głośno protestować, twierdząc, że zapłacił za bilet i nie przeszkadzał wcale przedstawieniu. Po żywej wymianie słów, dyrekcja teatru zwróciła wyproszonemu widzowi cenę biletu, zabraniając mu jednak

kategorycznie powrotu do sali.

W następstwie niezwykle zajęcia Csoty wytoczył skargę sądową, twierdząc że postanowienie dyrekcji teatru przyczylniło się do jego ośmieszenia i zniesławienia.

FODSŁUCHANE TO CO INNEGO.

— Ale się wystroiłeś! Otrzymałeś spadek?
— Wstąpiłem do banku.
— Gratuluje. Jak ci się to udało?
— Przez okno!

UFNOŚĆ.

— Oskarżony widzi,— powiada sędzia — że przysięgli są przekonani o jego winie.

— To nic nie szkodzi panie prezesie. Uważam pana za tak inteligentnego, że nie pozwolił pan wpłynąć na siebie sędziom przysięgłym.

OSCHŁA JUŻ ZIEMIA, OSUSZMY ŁZY...

Czy Twoje środowisko zawodowe już się opodatkowało na rzecz powodźnian?

